

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM

Verejný odpočet
hospodárenia a hodnotenia
činnosti SNM za rok

2022

19. apríl 2023
Sídlná budova SNM
Vajanského nábrežie 2, Bratislava

SNM v číslach

Celkové príjmy

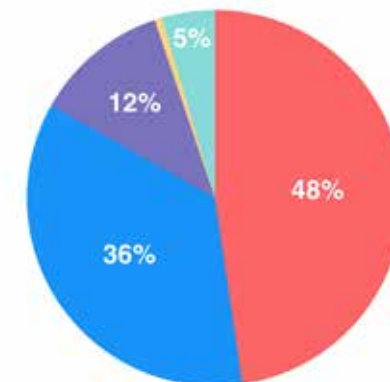
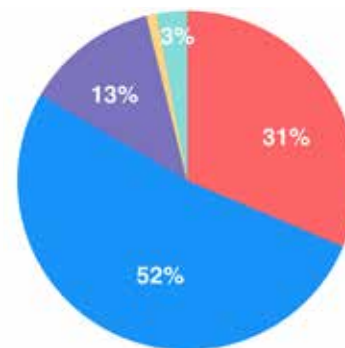
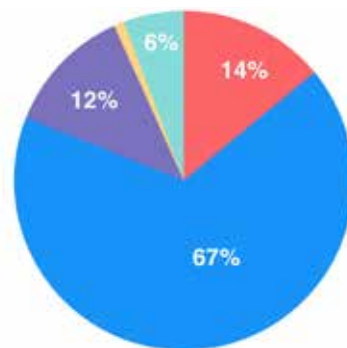
zo štátneho rozpočtu
kapitálové príjmy
bežné príjmy

z vlastných zdrojov

z podnikateľskej činnosti

Ostatné príjmy

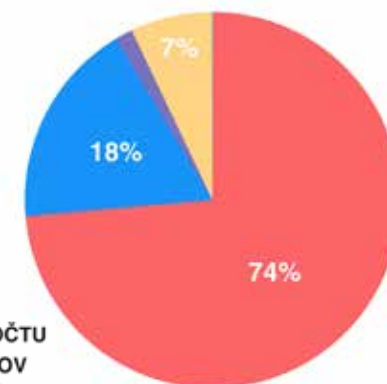
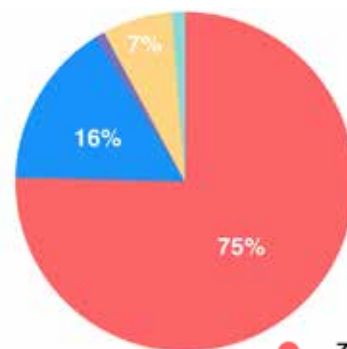
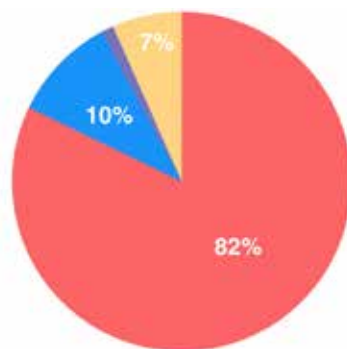
	rok 2020	rok 2021	rok 2022
Celkové príjmy	22 775 977 €	25 328 190 €	37 212 559 €
zo štátneho rozpočtu	18 448 397 €	21 120 386 €	30 957 562 €
kapitálové príjmy	3 187 571 €	7 945 882 €	17 742 440 €
bežné príjmy	15 260 826 €	13 174 504 €	13 215 122 €
z vlastných zdrojov	2 794 851 €	3 226 357 €	4 317 342 €
z podnikateľskej činnosti	223 355 €	247 007 €	241 790 €
Ostatné príjmy	1 309 374 €	734 440 €	1 695 865 €

- ZO ŠT. R. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY
- ZO ŠT. R. BEŽNÉ PRÍJMY
- Z VLASTNÝCH ZDROJOV
- Z PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI
- OSTATNÉ PRÍJMY

SNM v číslach

	rok 2020	rok 2021	rok 2022
Celkové výdavky	22 841 418 €	23 110 096 €	23 781 702 €
Zo štátneho rozpočtu (z toho za roky 2018, 2019, 2020)	18 770 085 €	17 420 576 €	17 507 690 €
Z vlastných zdrojov	2 281 940 €	3 649 296 €	4 228 053 €
Z podnikateľskej činnosti	271 349 €	206 462 €	357 425 €
Z ostatných výdavkov (iné granty, predaj majetku, poisťné plnenie)	1 518 044 €	1 548 762 €	1 658 534 €
Finančné operácie	0 €	285 000 €	30 000 €
Bežné výdavky	17 760 861 €	17 091 104 €	19 127 775 €
Kapitálové výdavky	5 080 557 €	5 733 992 €	4 623 927 €

- ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU
- Z VLASTNÝCH ZDROJOV
- Z PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI
- Z OSTATNÝCH VÝDAVKOV
- FINANČNÉ OPERÁCIE

SNM v číslach

Celková návštevnosť

v roku 2022

v roku 2021

v roku 2020

885 442

606 776

539 223

Najnavštevovanejšie objekty

Spišské múzeum

Múzeum Bojnice

Historické múzeum

Múzeum Červený Kameň

Múzeum Betliar

rok 2022

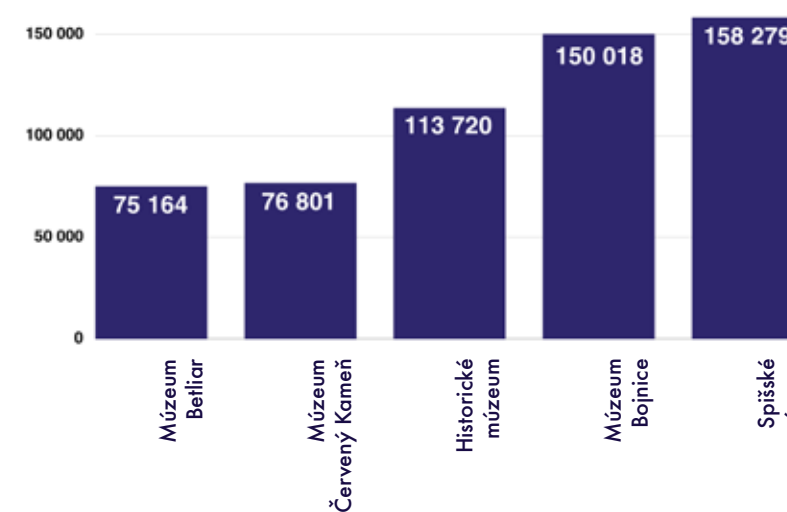
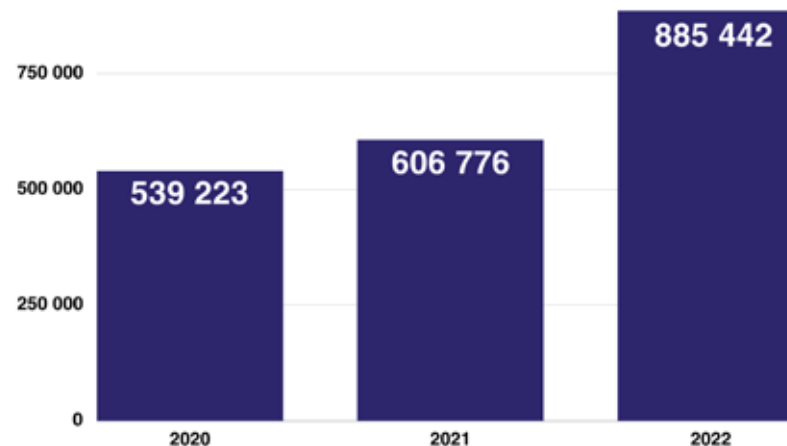
158 279

150 018

113 720

76 801

75 164

rok 2021

rok 2020

Spišské múzeum	186 851	Spišské múzeum	133 264
Múzeum Bojnice	103 149	Múzeum Bojnice	76 943
Múzeum Červený Kameň	54 131	Historické múzeum	73 249
Múzeum Betliar	43 630	Múzeum Červený Kameň	50 284
Historické múzeum	40 103	Múzeum Betliar	45 418

SNM v číslach

Vstupné
2022

3 449 573 €

Vstupné
2021

2 368 068 €

Vstupné
2020

2 227 590 €

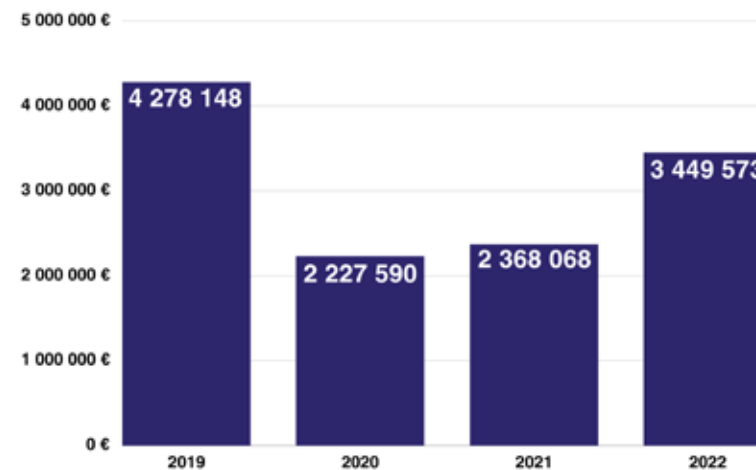
Vstupné
2019

4 278 148 €

Rozdiel

(oproti predpandemickému roku 2019)

- 828 575 €

SNM v číslach

Najnavštevovanejšie objekty

Spišský hrad (1)

SNM – Spišské múzeum v Levoči

Zámok Bojnice (2)

SNM – Múzeum Bojnice v Bojniciach

Bratislavský hrad (3)

SNM – Historické múzeum

Hrad Červený Kameň (4)

SNM – Múzeum Červený Kameň v Častej

Kaštieľ Betliar (5)

SNM – Múzeum Betliar v Betliari

SNM v číslech

- Strata / + Zisk 2022

Zisk 2021

Zisk 2020

Skladba hospodárskeho výsledku

2022

Náklady

Výnosy

- Strata / + Zisk

2021

Náklady

Výnosy

- Strata / + Zisk

2020

Náklady

Výnosy

- Strata / + Zisk

z podnikateľskej činnosti

122 883 €

4 368 €

- 614 901 €

39 613 €

1 057 660 €

10 216 €

	Hlavná činnosť SNM	Podnikateľská činnosť SNM	Spolu SNM
2022			
Náklady	21 061 533,20 €	197 485,81 €	21 259 019,01 €
Výnosy	21 180 047,67 €	201 853,84 €	21 381 901,51 €
- Strata / + Zisk	118 514,47 €	4 368,03 €	122 882,50 €
2021			
Náklady	19 922 036,69 €	166 169,19 €	20 088 205,88 €
Výnosy	19 267 523,21 €	205 781,99 €	19 473 305,20 €
- Strata / + Zisk	- 654 513,48 €	+39 612,80 €	- 614 900,68 €
2020			
Náklady	19 685 331,23 €	175 337,45 €	19 860 668,68 €
Výnosy	20 732 775,26 €	185 552,96 €	20 918 328,22 €
- Strata / + Zisk	+1 047 444,03 €	+10 215,51 €	+1 057 659,54 €

SNM v číslech

Rok 2022
Počet akvizícií

**CELKOVÉ VÝDAVKY
NA AKVIZÍCIE**

Rok 2021
Počet akvizícií

**Celkové výdavky
na akvizície**

Rok 2020
Počet akvizícií

**Celkové výdavky
na akvizície**

5 611

117 559 €

16 085

28 284 €

7 648

46 088 €

zo štátneho rozpočtu 70 000 €
z vlastných zdrojov 47 559 €

zo štátneho rozpočtu 10 000 €
z vlastných zdrojov 18 284 €

zo štátneho rozpočtu 34 650 €
z vlastných zdrojov 11 438 €

SNM v číslach

Priemerný počet
zamestnancov

rok 2020

rok 2021

rok 2022

581,4

582,3

587,2

Priemerná
mzda

1 150 €

1193 €

1 257 €

Priemerný
vek

49,7

49,8

50,0

SNM v roku 2022

Získavame

Chránime

Skúmame

Ukazujeme

Vydávame

Obnovujeme

130

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
MÚZEUM

UŽ 130 ROKOV CHRÁNIME NAŠE DEDIČSTVO

Získavame

Akvizície

Počet zbierkových
predmetov spolu

v roku 2022

v roku 2021

v roku 2020

Počet nových
akvizícií

v roku 2022

v roku 2021

v roku 2020

2022

4 190 695

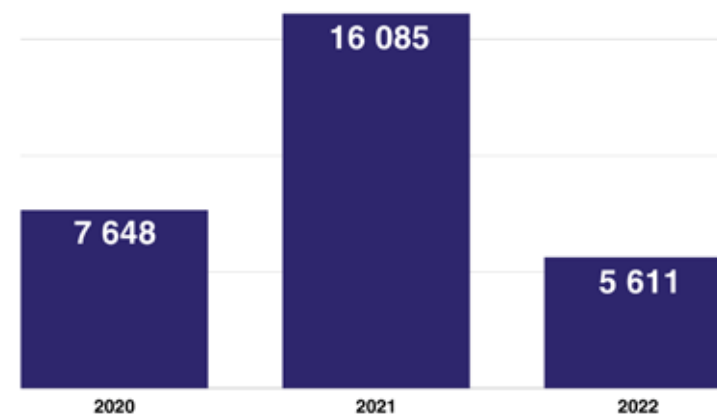
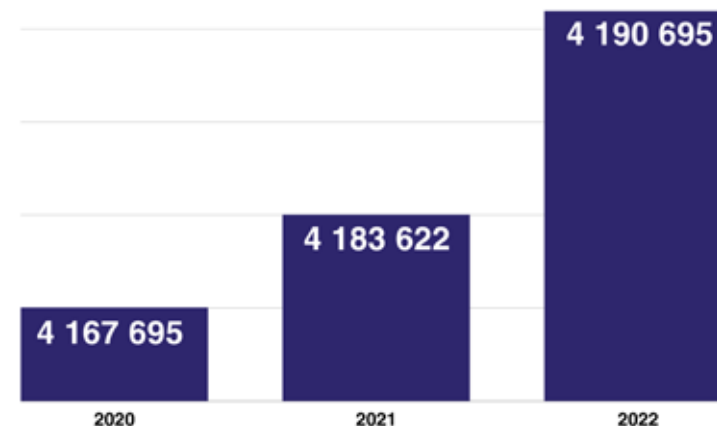
4 183 622

4 167 695

5 611

16 085

7 648

Akvizície

SNM – Historické múzeum

Z pozostalosti Edity Gruberovej, SNM – Historické múzeum

Pozostalosť po slovenskej opernej dive Edite Gruberovej sa v septembri 2022 stala predmetom dražby aukčného domu Dorotheum.

Ministerstvo kultúry SR uvoľnilo 20 000 € pre SNM – Historické múzeum a Divadelný ústav, ktoré sa zúčastnili dražby a z pozostalosti sa im podarilo vydražiť viacero predmetov - odevné doplnky, šperky, ale aj portrétnu fotografiu, secesný notový stojan a ocenenia za umelecký prínos a reprezentáciu Slovenska a Rakúska v zahraničí – súbor 8 medailí a plakiet, štátne vyznamenania Rad bieleho dvojkríža II. triedy a Medailu prezidenta SR.

Akvizície

SNM – Spišské múzeum

Spišský maliar: Sv. Anna samotretia,
Neskorogotickú tabuľovú maľbu z obdobia okolo roku 1510 získalo SNM – Spišské múzeum.

Je časťou predely nezachovaného oltára a predstavuje tvorbu spišského maliara, ktorý spolupracoval s Majstrom Pavlom z Levoče. Jeho rukopis nájdeme aj na maľbách bočného oltára sv. Jánov v Levoči, kde zanechal signatúru v podobe iniciál HT. Akvizícia diela významne doplní prezentáciu tvorby Majstra Pavla v pripravovanej novej expozícii inštalovanej v jeho dome na námestí v Levoči.

Akvizície

SNM – Múzeum Bojnice

Portrét grófa Jána Pálffyho,
Po rokoch sa späť na Bojnický zámok vrátil
portrét z niekdajších pálfiovských zbierok.

Akvizície

SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry

Sochársky portrét Michala Čabalu, SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku rozšírilo svoje zbierky o bustu významného predstaviteľa povojnového ukrajinského umenia na Slovensku Michala Čabalu (1941 – 2002). Bol absolventom Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. Po krátkom pedagogickom pôsobení sa stal umelcom v slobodnom povolání a dôležitou osobnosťou prešovskej výtvarnej obce. Jeho doménou bola krajinomalba, skvelé boli aj jeho portréty a zátíšia. Autorom tejto busty je akademický sochár Bogdan Korž.

Akvizície

SNM – Hudobné múzeum

Zbierka dokumentov a predmetov hudobného skladateľa Ladislava Holoubka (1913 – 1994) (1)
165 kusov. Ucelená zbierka skladateľa, umeleckého riaditeľa a dirigenta opery Štátneho divadla v Košiciach a Slovenského národného divadla

Hracie valce do pianoly (2)

Hracie valce zn. Hupfeld's Clavitis do pianoly, jedinečná zbierka dokladov dobového mechanického záznamu hudby

Hudobniny Jozefa Kresánka (1913-1986) (3)

Hudobniny – notované autografy diel slovenského hudobného skladateľa, muzikológa a pedagóga

1

2

3

Akvizície

SNM – Archeologické múzeum

Z výskumu PhDr. Farkaša z hradu Čeklís (1)
bolo v roku 2022 nadobudnutých do zbierky
niekoľko súborov vzácnych prevažne
stredovekých nálezov

Tvrdošovce, poloha Včelíny (2)
Bronzový kadlub na odlievanie
bronзовých spôn

Bronzové prelamované kovanie
z remeňa konského postroja

Pozlátený medený
prsteň

1

2

Akvizície

SNM – Múzeá v Martine

Preukazy člena Telocvičnej jednoty
Sokol z rokov 1872 a 1883 (1)

Ukážka nadobudnutých zbierkových
predmetov dokumentujúcich kulinárnu
kultúru Rómov na Slovensku
v 2. polovici 20. storočia (2)

Foto A. Daneková

Šarlota Bottová:
Vajda, komb. technika, 2020 (3)

Foto A. Daneková

Kávová súprava MANON (4)
porcelán, Lesov, Československo, návrh:
Jaroslav Ježek, 1959,
výroba: 60. roky 20. storočia

Odevné súčasti patrili známej
martinskej keramikárke (5)
a výtvarníčke Jitke Petrikovičovej.

1

2

3

4

5

Akvizície

SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku

Repatriantské stoličky

Unikátny súbor šiestich ľudových signovaných a datovaných stoličiek a rohovej drevenej police z 2. polovice 19. stor. vynikajú bohatým umeleckým zdobením a tiež dokladajú obdobie repatriácie Slovákov z Maďarska po druhej svetovej vojne.

Nábytok pochádza z obce Gbelce, kam bol pravdepodobne dovezený z maďarského Tótkomlósu.

Akvizície

SNM – Múzeum Červený Kameň

Múzeum zakúpilo v roku 2022 kladkostroj so štyrmi vedľa seba umiestnenými lôžkami s kladkami, vďaka ktorým sa redukovala sila potrebná na zdvihnutie ťažkého bremena. Predmet je predbežne datovaný do prelomu 16. a 17. stor. a bude predmetom ďalšieho výskumu. Predpokladáme, že bol súčasťou pôvodného vybavenia fuggerovských pivníc na hrade Červený Kameň.

Akvizície

SNM – Múzeum bábkarských kultúr a hračiek

Pracia súprava,

Detská dievčenská drevená hračka, imitujúca dobové pracovné náradie na pranie bielizne.

Stolárska výroba, drevo je bez povrchovej úpravy.

Pozostáva zo šiestich častí: stolec, lavička s policou pod koryto, koryto na pranie, vedro na vodu s kovovou rúčkou – 2 identické kusy, nádoba na bielizeň, valcha - vrúbkovaná doska na pranie. Pôvod: Československo, prvá polovica 20. storočia.

Zbierka bábkarských kultúr

Marionety firmy JEKA, ktorá v 1. polovici 20. storočia vyrábala bábkы zvierat a marionety výšky 16-45 cm určené pre školské a rodinné divadlá. Hlavy bábok boli charakteristické výraznou plasticitou a dôkladným kolorovaním.

Akvizície

SNM – Múzeum kultúry karpatských Nemcov

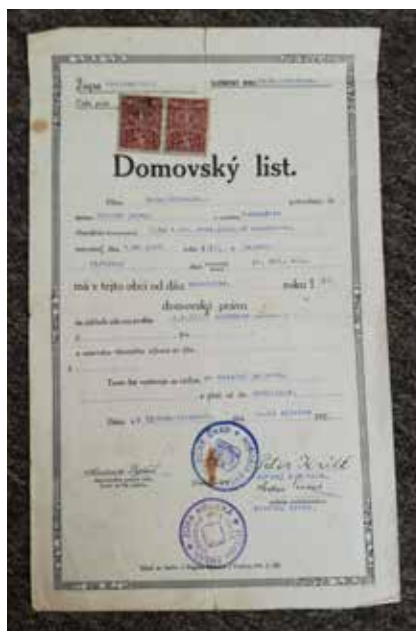
Ide o veľmi vzácne ukážky špičkovej tvorby tejto krátko trvajúcej keramickej dielne v Nitrianskom Pravne, ktorú značný čas viedol Irmfried Liebscher (pôvodom Nemeč), ktorý pracoval ako jeden vedúcich v keramickej dielni v Slovenskej keramike v Modre. Dekorom nadväzovala dielňa na fajansovú keramiku robenú v západoslovenských strediskách v 18. – 20. storočí. Úroveň maľby je na veľmi vysokej úrovni a aj po hrnčiarskej stránke ide o veľmi kvalitné a precízne výrobky.

Akvizície

SNM – Múzeum rusínskej kultúry

Originály darovaných dokumentov rodiny Dubayovej, hlavne Michala Dubaya – zoznam listín, ktoré SNM – MRK v Prešove nadobudlo darom od Anny Dubayovej z Prahy, dcéry Michala Dubaya – pre Rusínov majú tieto dokumenty významnú historickú hodnotu – vysvedčenia z Reálneho ruského, rozumej rusínskeho gymnázia v Mukačeve napríklad svedčia o tom, že na Podkarpatskej Rusi boli medzi dvoma svetovými vojnami – dva oficiálne jazyky – rusínsky a český – a Rusíni tým preukázateľne boli štátotvorným národom 1. ČSR, o čom svedčí aj jej štátny znak, v ktorého pravom hornom poli – je znak Podkarpatskej Rusi s karpatským medveďom

Chránime

2022

Počet zbierkových predmetov

v roku 2022

4 190 695

v roku 2021

4 183 622

v roku 2020

4 167 695

Počet odborne ošetrených zbierkových predmetov

v roku 2022

6 117

v roku 2021

5 392

v roku 2020

7 794

Náklady na ošetrovanie zbierkových predmetov

v roku 2022

163 797 €

v roku 2021

136 301 €

v roku 2020

120 501 €

Reštaurovanie

SNM – Historické múzeum

Mentieka

Pamiatka je múzejným exponátom, kam sa dostala v roku 1959 kúpou. Mentieka bola zhotovená ako súčasť šľachtického uhorského odevu.

Reštaurovanie

SNM – Hudobné múzeum

**Ukážka reštaurovania
hudobného rukopisu,
stredovekého pergamenového
folia zo 16. storočia, detail.**

Štúdia hlavy chlapca,
lisovaný uhlík, 1800, ukážka procesu
reštaurovania stav pred reštaurovaním

stav v procese reštaurovania,
pred konsolidáciou - lisovaním

stav po reštaurovaní

Reštaurovanie

SNM – Múzeá v Martine

Empírová komoda zo spálne Martina Benku.

Súčasťou SNM – Múzeí v Martine je aj Múzeum Martina Benku. Rekonštrukcia, ktorou momentálne prechádza, je vhodnou príležitosťou k reštaurovaní pôvodného mobiliáru, ktorý patril Martinovi Benkovi.

Komoda zo spálne je zdobená orechovou dyhou a javorovou intarziou. Počas reštaurovania sa opravilo uvoľnené dyhovanie, vypadaná intarzia a poškodené kovové časti.

Reštaurovanie

SNM – Múzeum Červený Kameň

V spolupráci s VŠVU prebieha reštaurovanie veľkorozmernej ručne maľovanej mapy lesných pozemkov Rudolfa Pálffyho na panstve Červený Kameň zo zbierok múzea. Mapa pochádza z polovice 18. storočia. Jej digitálne retušovaná reprodukcia bola využitá na výstave „Pálffyovci z Červeného Kameňa a Mária Terézia“.

Reštaurovanie

SNM – Múzeum Betliar

V správe Múzea Betliar sú aj zbierkové predmety z fondu hradu Krásna Hôrka. A práve z fondu hradu, z fondu textilu, bolo v roku 2022 určených na reštaurovanie viacero predmetov. Ide hlavne o **smútočné stuhy Františky Andrássyovej rod. Hablawetzovej (1)**, ktoré boli vystavené v hradnej kaplnke.

V roku 2022 sa v reštaurátorských ateliéroch začalo pracovať na reštaurovaní **4 zinkových rakiev** z Múzea Betliar, ktoré boli umiestnené v rodovej krypte na hrade Krásna Hôrka. V týchto rakvách boli dočasne uložené pozostatky Andrássyovcov, kým nedostali svoje trvalé miesto v rodovej krypte. Z reštaurovaných 4 rakiev boli v roku 2022 dokončené 2 rakvy. **(2)**

Reštaurovanie

SNM – Múzeum Bojnice

Sekretár komodový (1)

Komplexným reštaurovaním sekretára sa mu prinavrátila jeho pôvodná umelecká a historická hodnota. Sekretár bude využitý v expozícii múzea.

Zrkadlo s rámom (2)

Po komplexnom reštaurovaní bolo neorokokové zrkadlo so štukovou výzdobou zo zbierok SNM – Múzea Bojnice vystavené v expozícii múzea.

Čistenie sôch (3)

Čistenie sôch na výstavu
Sprítomnenie pamäti.

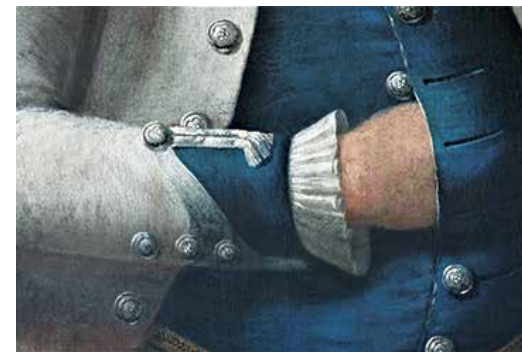

Reštaurovanie

SNM – Spišské múzeum

Portrét cisárovnej Márie Terézie a Portrét cisára Jozefa I.

SNM – Spišské múzeum má v zbierke súbor portrétov kráľov a cisárov od Ferdinanda I. po Františka Jozefa I. Súčasťou kolekcie je aj portrét kráľovnej Márie Terézie, ktorý tento rok zreštaurovala reštaurátorka múzea Martina Hricová. Reštaurovanie okrem zlepšenia fyzického a estetického stavu umožnilo spresniť aj umeleckú a historickú charakteristiku diela.

Skúmame

Veda a výskum

**Počet zrealizovaných
vedecko-výskumných úloh**

v roku 2022

v roku 2021

v roku 2020

2022

154

142

151

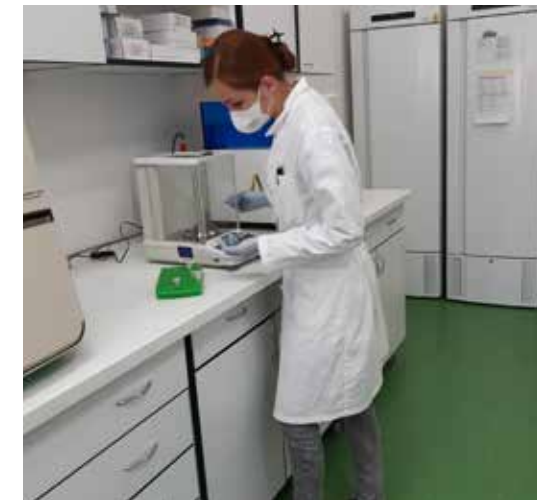
Veda a výskum

SNM – Prírodovedné múzeum

iBOL (international Barcoding of Life)

SNM – Prírodovedné múzeum sa od roku 2015 zapája do medzinárodnej iniciatívy iBOL (international Barcoding of Life). V rámci pokračovania tohto projektu sa získavajú DNA sekvencie rozmanitých druhov. Za rok 2022

SNM – PM prispelo do medzinárodnej databázy (BOLDsystems) viac ako 380 novými profilmi húb, rastlín a živočíchov z územia Slovenska. Použitím neinvazívnych metód skríningu sa podarilo identifikovať ohrozené, ale aj invázne druhy rýb, nachádzajúce sa v riekach Hron a Váh.

Veda a výskum

SNM – Historické múzeum

Hromadný nález rímskych mincí zo Šamorína

Predmetom výskumu B. Stoklasu zo SNM – Historického múzea bol nález strieborných rímskych mincí z katastra mesta Šamorín. Jeho skladba mincí nápadne pripomínala skladbu mincových depotov z Dolného Rakúska a Burgenlandu, ktorých územie spadalo v mladšej dobe rímskej do oblasti pod kontrolu uzurpátora Regaliana. Zastúpenie vzácnej mince tohto uzurpátora viedlo autora k tomu, že by nález mohol mať súvis práve s dobou Regalianovej uzurpácie Panónie v roku 260 po Kr.

Antoniniánus uzurpátora Regaliana (1)
z hromadného nálezu mincí zo Šamorína,
averz a reverz

Antoniniánus galského cisára Postuma (2)
(259/260-268) z mincovne Lugdunum (Lyon),
averz, reverz.

1

2

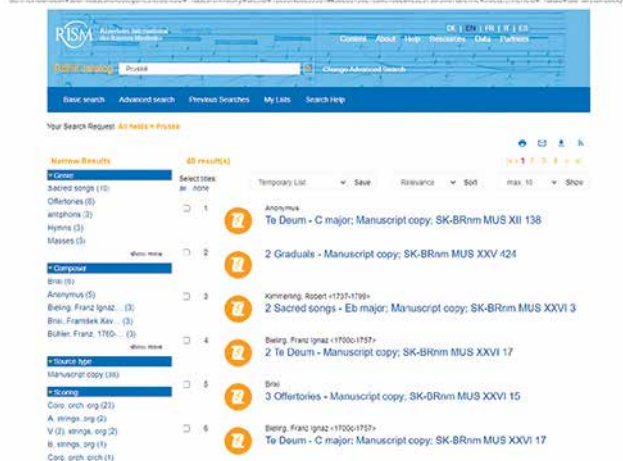
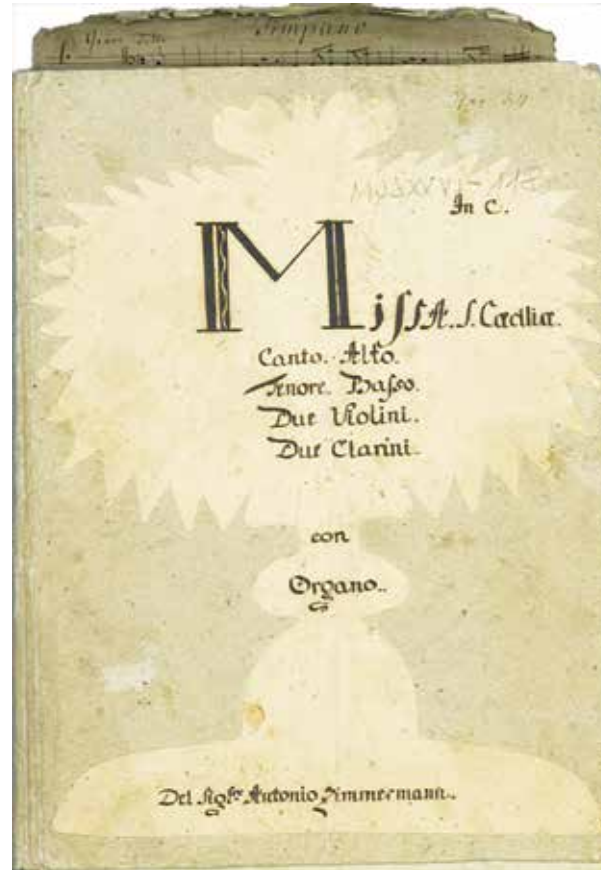

Veda a výskum

SNM – Hudobné múzeum

Pramene hudby na Slovensku od baroka po 20. storočie

Výskum SNM – Hudobného múzea zahŕňa najmä vedecký výskum, dokumentáciu, prezentáciu a katalogizáciu hudobno-historických prameňov, ktoré sa zhodnocujú v rámci budovania slovenských a medzinárodných databáz (RISM). V centre bádania sú zbierky hudobnín uršulínskeho kláštora v Bratislave, evanjelického a. v. kostola v Bratislave a rímskokatolíckeho farského kostola v Pruskom. Výskum prebieha v súčinnosti so Slovenskou národnou skupinou IAML a s finančnou podporou Fondu na podporu umenia.

Veda a výskum

SNM – Múzeá v Martine

Archeologický výskum Kostola Nájdenia svätého Kríža vo Valči (1)

Výskum realizovalo Považské múzeum v spolupráci so Slovenským národným múzeom v Martine.

Druhá sezóna archeologického výskumu kaštiela v Bytči (2)

Výskum technicky zabezpečilo Ministerstvo vnútra SR, Centrum podpory v Žiline. Realizovalo ho Považské múzeum v spolupráci s Kysuckým múzeom a Slovenským národným múzeom v Martine.

Veda a výskum

SNM – Múzeum Červený Kameň

Predmetom výskumu v roku 2022 bol návrh bastiónového opevnenia hradu Červený Kameň od talianskeho architekta Giuseppe Priamiho, čomu bola venovaná výstava v priestoroch severnej bašty hradu s názvom „Papierová pevnosť“. Ďalej sa pozornosť bližšie sústredila na osobnosť Rudolfa I. Pálffyho (1719 – 1768) ako majiteľa rozsiahlej zbierky starožitností, medailí, mincí, prírodnín, kuriozít, vedeckých pomôcok a umeleckých predmetov.

Veda a výskum

SNM – Múzeum bábkarských kultúr a hračiek

V decembri v roku 2022 začal záchranný archeologický výskum v priestoroch severného krídla kaštieľa na hrade Modrý Kameň. Archeologický výskum sa sústredil v priestoroch prízemnia a pivničných priestorov severného krídla kaštieľa. Súčasťou výskumu bolo aj nádvorie kaštieľa a príjazdový most. Výskum priniesol nové poznatky o vývoji hradu Modrý Kameň. Doložil drevo-hlinitú zástavbu v priestoroch tzv. dolného hradu, ktorá sa sústredila popri severnom opevnení hradu. V priestore dufartu pri vstupnej bráne bola objavená temnica pravdepodobne z 18. storočia.

Veda a výskum

SNM – Múzeum Bojnice

Hráčsky stolík Tivoli

SNM – Múzeum Bojnice má vo svojich zbierkach kruhový hrací stôl na hru Tivoli. Zachoval sa v torze, ktoré bolo zreštaurované. Súčasťou obnovy bol aj archívny výskum. Málokedy sa podarilo zistiť, za akú sumu a odkiaľ gróf Ján Pálffy kúpil predmety do svojej zbierky. V prípade hráčskeho stolíka Tivoli bolo pátranie úspešné.

Veda a výskum

SNM – Spišské múzeum

V roku 2022 bol ukončený trojročný výskum
Mgr. Petra Kováča, etnológa
zo SNM – Spišského múzea v Levoči,
ktorý sa týkal zaujímavej histórie a kultúry
pastierov a bačov na pomedzí rurálneho
a mestského prostredia v oblasti stredného Spiša.
Výstupom výskumu bola publikácia a výstava s názvom
Titiri Leutschavienses / Levocke bačove.

Ukazujeme

2022

Počet expozícií

v roku 2022

65

v roku 2021

63

v roku 2020

62

Počet výstav

v roku 2022

137

v roku 2021

102

v roku 2020

89

Počet kulturno-vzdelávacích podujatí

v roku 2022

3 020

v roku 2021

1 396

v roku 2020

1 005

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Sídelná budova

Maria Mulas.
Talianske ikony vo fotoportrétoch (1)

Architektúra a česká politika
v 19. - 21. storočí (2)

Deti vo vojne (3)

Športové triumfy Slovenska (4)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Prírodovedné múzeum

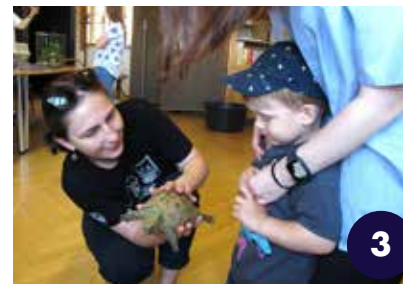
REINŠTALÁCIA MINERALOGICKEJ
EXPOZÍCIE (1)

DEŇ ZEME 202 (2)

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ (3)

VÝSTAVA HUBY (4)

NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ (5)

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Archeologické múzeum

„Kabinetná zbierka evanjelického lýcea v Bratislave“ (1)

Zbierka vznikla v druhej polovici 19. storočia a obsahuje množstvo egyptských predmetov (je to najväčšia zachovaná zbierka egyptských predmetov na Slovensku), pamiatok z Antického sveta, ale aj praveku Slovenska a Rakúsko-Uhorska.

„Longinus - Po Stopách legionárov“ (2)

Zameraná na rímske a predrímcke osídlenie južnej časti Slovenska. Projekt bol zameraný na vybudovanie cyklotrasy s viacerými zastaveniami na historicky a archeologicky zaujímavých lokalitách.

„Archeológia na stavbe Mostu SNP v Bratislave“ (3)

Pri príležitosti 50-teho výročia Mostu SNP. K výstave je v spolupráci so SNM - Múzeom židovskej kultúry opakovane organizované aj špecializované podujatie Most SNP.

„Od Nílu k Dunaju, Pamiatky ríše faraónov v Bratislave“ (4)

Pridaním ďalších egyptských exponátov zapožičaných z iných múzeí ku Kabinetnej zbierke sme si pripomenuli viaceré významné egyptologické výročia.

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Historické múzeum

Dary pápežov Slovensku (1)

Na slávu a chválu (2)

Tekuté územia (3)

Z pozostalosti Edity Gruberovej (4)

Pokoj ľuďom dobrej vôle (5)

PODUJATIA

Vianočné stredoveké remeselné trhy (6)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeá v Martine

Bionika – Príroda na to prišla prvá (1)
(Múzeum Andreja Kmeťa)

Čo má spoločné stehenná kosť s Eifellovou vežou?
Akú súvislosť možno nájsť medzi púpavou
a padákom?

Skameneliny – Kamenná kronika Zeme (2)
(Múzeum Andreja Kmeťa)

Skameneliny sú odtlačkom dávnych čias. Stopou
života, ktorú nezmazali ani milióny rokov.

Podujatia

Dni archeológie (3)
(Etnografické múzeum)

Velká noc na dedine (4)
(Múzeum slovenskej dediny)

Odkazy III (5)
(Múzeum kultúry Čechov na Slovensku)

Na svätého Jána (6)
(Múzeum slovenskej dediny)

1

3

4

2

5

6

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Čevený Kameň

Tencalla - láska v tieni baroka (1)

Trh starožitností (2)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum Betliar

PRIEMYSEL A ANDRÁSSYOVCÍ (1)

ADVENTNÉ TRHY PRI KAŠTIELI (2)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum Bojnice

Podujatie Rozprávkový zámok (1)

Na záver školského roka pripravilo múzeum pre detských návštevníkov podujatie Rozprávkový zámok, v rámci ktorého objavovali najkrajšie slovenské rozprávky.

Výstava Sprítomnenie pamäti (2)

Spojenie diel Jozefa Damka a Dávida Bátoru prinieslo komparáciu umeleckého uvažovania o histórii z obdobia prelomu 19. a 20. storočia a toho súčasného.

Večerné predstavenia Letnú ponuku múzea obohatili atraktívne večerné predstavenia (3)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

**SNM – Múzeum kultúry
Chorvátov**

VUKOVAR (1)

SLOVO # JAZYK # KNIHA V BIBIANE (2)

**Osobnosti Chorvátov na Slovensku
V Chorvátskej republike (3)**

Jačka, perla chorvátskej kultúry (4)

Fosílie z Devínskej Kobyly (5)

Fotofórum 2022 (6)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum kultúry karpatských Nemcov

Nemecká tlač na Slovensku (1)

Cesta k nemeckej jednote (2)

1

2

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku

Manon storočia – Erszébet Házy

„Robiť umenie s malými ambíciami sa neoplatí.“

Bratislavská rodáčka Erzsébet Házy bola v 60 – 70. rokoch 20. storočia hviezdou operných javísk nielen v Maďarsku, ale po celom svete. Jedna zo slávnych postáv, ktoré stvárnila, jej priniesla prívlastok „Manon storočia“.

SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku si výstavou pripomenulo jej spevácke majstrovstvo.

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum Ľudovíta Štúra

História a budúcnosť fabriky porcelánu v Porsgrunne (1)

Výstava prezentovala začiatky a rozvoj jedinej fabriky na výrobu porcelánu v južnej časti Nórska. Bola zameraná aj na prezentáciu vývoja dizajnu porcelánových výrobkov od svojich počiatkov až do súčasnosti.

Alexander Walter – z tvorby rokov 1970 - 2022 (2)

Alexander Walter sa vyučil v Slovenskej ľudovej majolike (1957). Následne študoval na Strednej priemyselnej škole keramickej v Bechyni a na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, odd. figurálneho sochárstva. Stal sa členom Zväzu slovenských výtvarných umelcov. Od roku 1966 žije s rodinou v Znojme.

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum rusínskej kultúry

Mikuláš v múzeu (1)

pre rusínske deti z SMŠ Kolysočka a deti ukrajinských utečencov v Prešove z tej istej SMŠ Kolysočka

Vianočný koncert Dominiky Novotnej (2)

výtvarná výstava olejov, perokresieb, grafík **Milana Bandurčina** (3)

vernisáž ilustrácií k **Andersenovým rozprávkam** (4) vydaným mladými Rusínmi po rusínsy Bandurčina, rusínskeho výtvarníka

Z dejín Rusínov (5)

1

2

3

4

5

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum Slovenských národných rád

História na plagáte
plagát v histórii (plagáty ako zbrane hromadnej
komunikácie v období svetových vojen)

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry

VÝSTAVY:

Ladislav Cuper (1)

Fotografie a makrofotografie

Umelecká výstava priblížila tvorbu jedného z najznámejších súčasných rusínsko-ukrajinských fotografov.

PODUJATIA:

Vyšívané objatie (2)

Podujatie pri príležitosti ukrajinského sviatku Dňa vyšívanky s cieľom symbolického vyjadrenia spolupatričnosti a podpory Ukrajine a jej obyvateľom v podobe živej reťaze cez hlavný okruh národopisnej expozície.

1

1

2

Ukazujeme

2022

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Múzeum židovskej kultúry

Ženy – príbehy žien, ktoré ovplyvnili svet (1)

Cieľom výstavného projektu bolo predstaviť inšpiratívne ženské osobnosti židovského pôvodu, ktoré sú späté s územím dnešného Slovenska

Projekt Krókus / Šafran (2)

1,5 milióna detských obetí holokaustu. Na počesť ich pamiatky sadia žiaci a študenti cibulky žltých krókusov.

Pietna spomienka na obeť

1. transportu Židov zo Slovenska (3)

Komorný orchester Bruna Waltera pod taktovkou Jacka Martina Händlera (4)

Pamätňý deň obetí holokaustu a rasového násillia

Výstava Prenasledovanie Rómov (5)

počas holokaustu je zameraná na perzekučné opatrenia Slovenského štátu namierené proti Rómom

Ukazujeme

Expozície, výstavy a podujatia

SNM – Spišské múzeum

Titiri Leutschovienses / Levocke bačove (1)

Výstava prezentuje levočské ovčiarstvo v kontexte tradičného ovčiarstva na strednom Spiši a tradičného ovčiarstva mikroregiónu obcí ležiacich v juhovýchodnej časti Levočských vrchov.

súHRADnice 2023 (2)

Medzinárodný kultúrny festival na Spišskom hrade sa koná od roku 2007 v dvojročnom intervale (s prerušením počas koronakrízy). Festival plný šermu, hudby, tanca, divadelných predstavení, workshopov i prezentácií múzeí.

Škola princezien (3)

Každý rok pripravujeme pre všetky dievčatá, ktoré sa chcú stať princeznami školy, kde po splnení úloh dostanú certifikát a stanú sa princeznami Spišského hradu

Tajomná noc so živými sochami (4)

Noc plná legiend a tajomných príbehov, ktoré sú spojené s dejinami Spišského hradu i celej lokality. Šesť živých sôch – šesť príbehov plných napätia a zaujímavých zvrátov.

2022

Vydávame

Edície a publikácie

**Celkový počet
edičných titulov**

v roku 2022

32

v roku 2021

26

v roku 2020

29

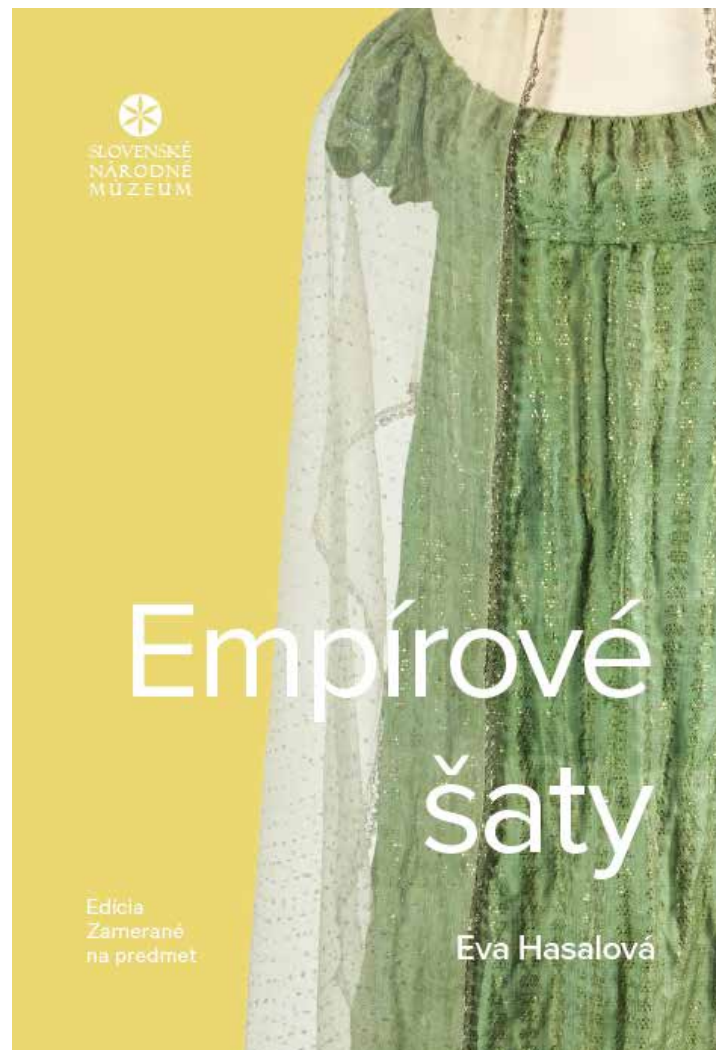
Edície a publikácie

SNM – Historické múzeum

Empírové šaty

Prvý titul novej edície SNM s názvom Zamerané na predmet. Predstavuje najstaršie šaty z fondu SNM – Historického múzea. Šaty majú viac ako 200 rokov a patrili šľachtickej Márii Zayovej.

Tá ich podľa rodovej pamäte nosila počas Viedenského kongresu, ktorý sa konal v rokoch 1814 – 1815 vo Viedni. Čitateľ sa dozvie, z čoho sa šaty skladajú, ako a z akých materiálov sú vyrobené. V texte zistí viac aj o empírovej móde a dobových módných časopisoch. Dozvie sa zaujímavosti o majiteľke šiat, ktorá svojím vzdelaním, literárnymi ambíciami a dobročinnými aktivitami patrí medzi výnimočné šľachticé v našich dejinách.

Vydávame

2022

Edície a publikácie

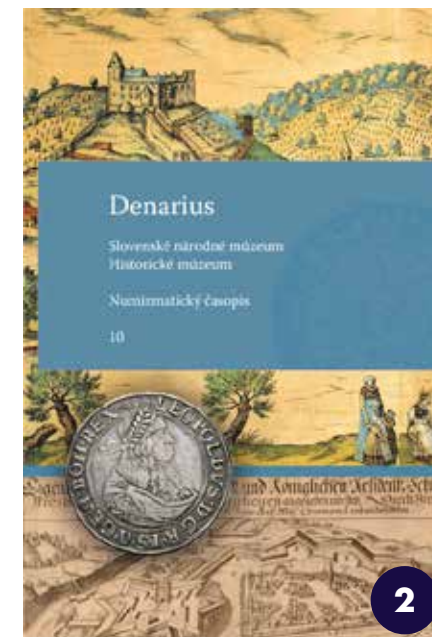
SNM – Historické múzeum

Germánske elity v dobe rímskej na Slovensku (1)

Vladimír Turčan a kolektív
Edícia MUSEION
Slovenské národné múzeum

Denarius (2)

Numizmatický časopis

Edície a publikácie

SNM – Prírodovedné múzeum

Fosílné chobotnáče v zbierkach Slovenského národného múzea – Prírodovedného múzea

Autorka: Anna Ďurišová
Edícia FONTES
Slovenské národné múzeum

Chobotnáče (Proboscidea) boli rozšírené na území Slovenska v období mladších treťohôr až starších štvrťohôr. Najväčšia kolekcia fosílií chobotnáčov z územia Slovenska sa nachádza v paleontologickej zbierke SNM – Prírodovedného múzea. Publikácia poskytuje komplexný prehľad o tejto zbierke. Výsledky práce zvyšujú dokumentačnú a vedeckú hodnotu zbierky a prispievajú k poznatkom o geograficko-stratigrafickom rozšírení chobotnáčov na území Slovenska. Publikácia je určená najmä odbornej paleontologickej a múzejnej verejnosti.

Edície a publikácie

SNM – Hudobné múzeum

„Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín“.

Odborné podujatie je príležitosťou prezentácie najnovších výskumov v spektre tém dejín hudby, umenia a kultúry v domácich i medzinárodných súvislostiach.

Príspevky sumarizuje printová aj elektronická forma zborníka.

Edície a publikácie

SNM – Múzeá v Martine

Štefan Mruškovič (1)

Edícia MEDAILÓNY
Slovenské národné múzeum

Biografický medailón (v rovnomennej edícii SNM) Štefana Mruškoviča z pera PhDr. Márie Halmovej je poctou bývalému riaditeľovi SNM v Martine a tiež riaditeľovi SNG. Vzťah k hmotnému dedičstvu z oblasti ľudovej kultúry priviedol Štefana Mruškoviča na pôdu múzea.

Rolník a jeho svet (2)

Sprievodca k rovnomennej výstave, ktorá predstavuje osobnosti formujúce etnológiu ako vedný odbor, ale aj množstvo zaujímavostí z praktického života roľníka. Výstava Rolník a jeho svet je výsledkom spolupráce SNM v Martine a Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV.

1

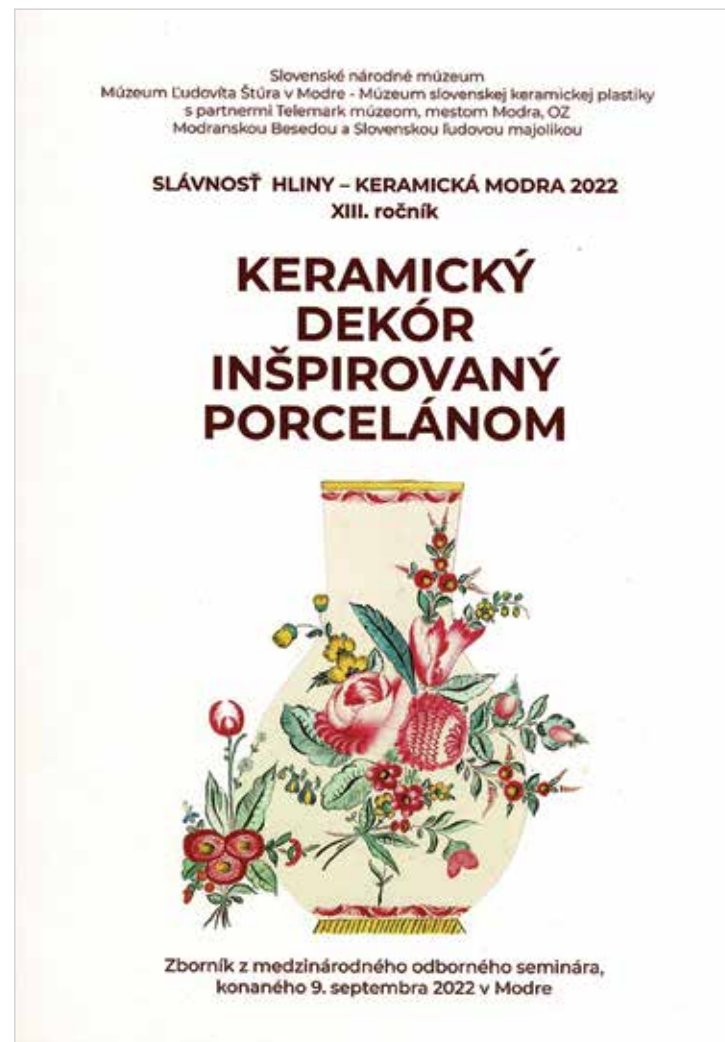
2

Edície a publikácie

SNM – Múzeum Ľudovíta Štúra

Zborník z medzinárodného seminára s témou Keramický dekór inšpirovaný porcelánom

Medzinárodný seminár, ktorý sa konal 9. 9. 2022 v Slovenskej majolike v Modre, bol aktivitou SNM – Múzea Ľudovíta Štúra v rámci projektu Deň hlíny – Čaro hlíny. Hostia z Moravy, Telemarkusee i kolegovia z domácich múzeí predstavili vo svojich príspevkoch spojenia medzi keramikou a porcelánom, najmä vzťahy medzi dekórmi stvárnenými na týchto materiáloch.

Vydávame

2022

Edície a publikácie

SNM – Múzeum židovskej kultúry

V roku 2000 vydalo SNM – Múzeum židovskej kultúry súbor dokumentov Nariadenie o právnom postavení židov. Ten je kľúčový pre pochopenie toho, akú pozíciu mala tzv. prvá Slovenská republika v procese dehumanizácie vlastných občanov aj z medzinárodného hľadiska. V roku 2022 bola vydaná anglická mutácia tejto knihy a tiež druhé upravené slovenské vydanie, keďže pôvodné už bolo vypredané.

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Múzeum Betliar

Krásna Hôrka

Obnova národnej kultúrnej pamiatky, hradu Krásna Hôrka, sa v minulom roku dostala do svojej najdôležitejšej fázy. Slovenské národné múzeum ukončilo 28. júla 2022 medzinárodné verejné obstarávanie na projekt obnovy hradu Krásna Hôrka a revitalizáciu jeho bezprostredného okolia. Vysúťažný zhotoviteľ, spoločnosť MBM-GROUP, a.s., začal s realizáciou projektu po podpise zmluvy a prebratí staveniska v auguste minulého roku.

Prvá časť projektu sa týka obnovy Dolného hradu, časti Stredného hradu a výstavby podhradí.

Celková hodnota prác je podľa zmluvy 20 636 997,95 € s DPH.

Podľa zmluvy je zhotoviteľ všetky práce v rámci projektu povinný ukončiť do 36 mesiacov od protokolárneho odovzdania a prevzatia staveniska.

K 28.2.2023 bolo na obnove hradu Krásna Hôrka preinvestovaných zatiaľ 9 324 369 €. Z toho bolo viac ako 6,4 milióna € z poistného plnenia, 180 523 € z verejnej zbierky a 2 737 874 € zo štátneho rozpočtu. Vláda SR schválila celkom na obnovu hradu Krásna Hôrka spolu 34 942 259 €.

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Spišské múzeum

Obnovu Spišského hradu v roku 2022 môžeme rozdeliť na dve etapy. Do konca mája ju realizoval v roku 2021 vysúťažný zhotoviteľ, firma Bing Stav s.r.o. Z prác, ktoré Bing Stav zrealizoval, môžeme spomenúť sanáciu brala do Románskym palácom, reštaurátorský výskum a spracovanie návrhu na reštaurovanie kaplnky, jej strechy a aj Západných palácov. K 31. máju 2022 však SNM od zmluvy s pôvodným zhotoviteľom odstúpilo, najmä z dôvodu dlhodobého neuhrádzania záväzkov zo strany zhotoviteľa stavby voči svojim subdodávateľom.

SNM v druhej polovici roka pripravovalo podklady na vyhlásenie nového verejného obstarávania na zhotoviteľa II. etapy rekonštrukcie, riešili sme aj špecifikáciu a prípravu verejného obstarávania na výber spracovateľa projektovej dokumentácie pre realizáciu III. etapy rekonštrukcie. Ani v tomto období však práce na hrade neustali, SNM vo svojej réžii zastrešilo výstup na terasu veže, zaštetovalo prístupový chodník, urobilo sanáciu veže č. 38, sanáciu archeologickej lokality č. 33 a sanáciu hlavnej vstupnej veže.

Nové verejné obstarávanie na zhotoviteľa rekonštrukcie bolo vyhlásené v januári 2023, s predpokladom obnovy prác na hrade v lete 2023, po ukončení verejného obstarávania, podpise Zmluvy o dielo a odovzdaní staveniska novému zhotoviteľovi.

Obnovujeme

2022

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Múzeum bábkarských kultúr a hračiek

Po prípravách sme ešte v novembri 2021 začali s realizáciou projektu „HraMoKaPlus – Obnova priestorov barokového krídla kaštieľa na hrade Modrý Kameň pre tradície slovenského hračkárstva a bábkárstva v remeselných dielňach, výroba a predaj regionálnych produktov“. Vďaka úspešnému projektu sme získali podporu z finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru v rámci programu „Podnikanie v oblasti kultúry, kultúrne dedičstvo a kultúrna spolupráca“ vo výške 999 867 €. Projekt je spolufinancovaný aj zo štátneho rozpočtu sumou 142 481 € a z vlastných zdrojov sumou 49 993 €. Do konca roka 2022 bolo celkovo vyčerpaných 660 000 €.

Cieľom projektu je zlepšiť stav kultúrnej pamiatky. V lete 2022 získal kaštieľ ziskal novú tvár obnovou vonkajších fasád spojenou s obnovou pôvodných drevených okien a hradnej brány. Obnovila sa pôvodná architektúra kaštieľa doteraz skrytá v novodobých prestavbách. Návštevníci sa môžu tešiť na obnovené interiéry, pribudne nová remeselná hračkárska dielňa a bábkarská výtvarná dielňa, múzejná cukráreň „Castanea“.

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Múzeá v Martine

Rekonštrukcia Múzea Martina Benku (1)

Budova v ktorej umelec prežil poslednú dekádu svojho života, patrí medzi jednu z najdôležitejších nosných úloh Slovenského národného múzea v Martine.

V zmysle Zmluvy o dielo boli všetky stavebné práce ukončené v roku 2022. V súčasnosti prebieha inštalácia expozície a prípravy na otvorenie pre širokú návštevnícku verejnosť v termíne ku koncu prvej polovice roka 2023.

Celkové náklady na realizáciu stavebných prác boli vo výške 964.708,73 €. V roku 2022 boli hradené výdavky v celkovej výške 301 994 €.

Opravy šindľových striech v Múzeu slovenskej dediny (2)

V roku 2022 prebiehala vlastnými pracovníkmi čiastočná oprava niekoľkých expozičných objektov v Múzeu slovenskej dediny. Materiál na opravy bol poskytnutý z Občianskeho združenia Jahodnícke háje, pôsobiacom pri Múzeu slovenskej dediny, v menšom rozsahu bol zakúpený z vlastných finančných prostriedkov a využité boli aj materiálové zásoby z predchádzajúcich rokov.

1

1

2

2

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Múzeum Bojnice

Postupná výmena zastaralého a energeticky náročného osvetlenia.

SNM – Múzeum Bojnice v roku 2022 ukončilo postupnú výmenu zastaralých, neekologických a neekonomických metal-hydridových svietidiel za moderné a úsporné LED svietidlá. Spolu s nimi sme z úsporných dôvodov vymenili svietidlá a žiarovky v celom zámockom parku a na zámockých nádvoriach. Postupne podľa potrieb vymieňame aj žiarovky za úspornejšie aj priamo v zámku. Týmto sa nám podarilo v roku 2022 dosiahnuť úspory za svietenie až do 70% oproti predchádzajúcim rokom. Vďaka tomu môže zámok svietiť prakticky nepretržite a aj napriek tomu výrazne šetriť. Spolu s odborníkmi sme v roku 2022 začali pracovať na vypracovaní štúdie komplexnej revitalizácie zámockého osvetlenia, s cieľom dosiahnutia automatizovaného a diaľkovo ovládateľného zážitkového RGB osvetlenia, vhodného i na slávnostné príležitosti a pod.

Obnovujeme

2022

Obnovy a rekonštrukcie

SNM – Múzeum Slovenských národných rád

Revitalizáciu nádvorja rodného domu MRŠ realizovala obec Košariská v mesiacoch september - október 2022.

Projekt „Areál rodného domu M. R. Štefánika bez bariér“ finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR a Trenčiansky samosprávny kraj. Finančné náklady realizovaného projektu boli vo výške 37 450 €.

Vytvorenie bezbariérového prístupu do všetkých objektov (expozície, pokladne a predajne suvenírov, vzdelávacieho centra Albertína, sociálnych zariadení) v areáli Múzea M. R. Štefánika v Košariskách ponúka príležitosť navštíviť toto jedinečné miesto aj návštevníkom so zdravotným znevýhodnením. Revitalizáciou nádvorja, súčasťou ktorého boli aj sadovnícke úpravy, sa zároveň vytvoril nový priestor, ktorý sa stal príjemným miestom na trávenie voľného času počas realizovaných podujatí, na posedenie pri káve, či dobrej knihe.

Tým sa zavŕšila spoločná, niekoľkoročná snaha o vytvorenie príjemného a atraktívneho miesta, ktoré pozýva návštevníkov do zrekonštruovaných, zrevitalizovaných a novovybudovaných priestorov, kde sa narodila jedna z najvýznamnejších osobností našej histórie.

Ocenenia SNM

2022

SNM – Múzeum Slovenských národných rád (1)

v Myjave sa stalo v roku 2022 laureátom prestížnej ceny ŽIVA 2022 za napĺňanie úlohy múzea pri zachytávaní a prezentovaní národnej minulosti na Slovensku.

Kolegovia zo SNM – Prírodovedného múzea (2)

v Bratislave získali v roku 2022 výročnú cenu revue Pamiatky a múzeá za rok 2021 v kategórii expozícia – výstava, za antropologickú expozíciu Zázrak prírody – Človek v čase a priestore.

Pomoc SNM napadnutej Ukrajine

K špeciálnym aktivitám SNM, ktoré rezonovali v uplynulom roku, patrili výstavy a podujatia na pomoc Ukrajine. SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry uviedlo napríklad edukačno-popularizačné podujatie Marcovou cestičkou k Tarasovi, pred veľkonočnými sviatkami prebehla akcia Veľká noc už čoskoro, tvorivá dielňa skúsenej krasličiarke Márie Kravcovej v zdobení a maľovaní kraslíc, v rámci ktorej si ukrajinské rodiny mohli vyrobiť kraslice do veľkonočného košíka. K neobyčajným podujatiam v SNM – MUK patrili aj podujatia Ukrajinský boršč, gastronomické podujatie počas Noci múzeí a galérií, podujatie Vyšívané objatie pri príležitosti ukrajinského sviatku Dňa vyšívanky či dve akcie – Huncútsky deň v skanzene.

Jednou z fotografických výstav v múzeách SNM bola výstava Pozeraj sa! Mariupol!, otvorená v júli 2022 vo výstavnom priestore pod čestným nádvorím Bratislavského hradu. Ďalšia fotografická výstava pod názvom Deti vo vojne, reflektujúca hrôzy ruskej agresie na Ukrajine cez utrpenie najmenších a najzraniteľnejších, bola otvorená priamo v sídelnej budove SNM v Bratislave, v spolupráci s Veľvyslanectvom Ukrajiny v Slovenskej republike a ukrajinským Inštitútom verejnej diplomacie.

POZERAJ SA! LOOK

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM V ROKU 2022

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
MÚZEUM

Správa o činnosti a hospodárení SNM
za rok 2022 je dostupná na:
www.snm.sk

© Slovenské národné múzeum
Vajanského nábr. 2
810 06 Bratislava